

Porovnanie strategických plánov členských krajín

Európska organizácia Copa-Cogeca začala s procesom porovnávania nastavení v strategických plánoch Spoločnej poľnohospodárskej politiky v členských krajinách, a to na základe informácií od členov.

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora požadované informácie už doručila. Dáta za ostatné krajiny však nateraz nie sú úplné. Materiál je rozpracovaný, preto nižšie uvedené informácie treba vnímať ako predbežné. Ide o prvú časť zozbieraných informácií – pre vybrané intervencie I. piliera. Informácie v článku sme kompletizovali k 31. januáru 2022.

Strategické plány na samostatnom webe

Európska komisia zriadila špeciálnu webovú stránku venovanú strategickým plánom. Na stránke (https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cap-strategic-plans_en#publishednationalstrategicplans) sú publikované odkazy na už predložené strategické plány členských krajín. K poslednému januárovému dňu bol na uvedenej webovej stránke odkaz na 16 krajín – strategické plány už Komisii predložilo 21 krajín. Šesť krajín – vrátane Slovenska – zatiaľ svoj plán nezaslalo. Ostatnou krajinou, ktorá plán predložila, je Česká republika. Urobila tak 28. januára 2022.

Nemecký zástupca na stretnutí Pracovnej skupiny C-C k SPP povedal, že budú od Komisie požadovať schválenie všetkých strategických plánov do polovice tohto roka. Nemecko sa chystá svoj strategický plán predložiť do polovice februára.

Čo zatiaľ vieme

Po prvom kalendárnom mesiaci tohto roka je už k dispozícii prvé porovnanie základných ukazovateľov a teda kľúčových informácií o strategických plánoch členských krajín.

Najčastejší podiel I. piliera na redistributívnu platbu je na minimálnej úrovni stanovenej legislatívou – 10% (Slovenská republika, Flámsko, Estónsko, Francúzsko, Maďarsko, Írsko, Portugalsko, Rumunsko, Holandsko, Talianska, Taliansko, Španielsko). Najvyšší podiel má Česká republika (23%), nasledovaná Chorvátskom (20%), Litvou (20%), Valónskom (18%), nemeckom (12%), Poľskom (11,57%) a Rakúskom (10,4%). Nižší ako 10%-ný podiel má napríklad Lotyšsko (8%) – táto krajina adresuje redistribúciu aj s využitím iných nástrojov.

Čo sa týka nastavenia redistributívnej platby, situácia v členských krajinách je značne odlišná a Slovensko nie je so svojimi 150 hektármi výnimočné. Taktiež nie je výnimočné uplatnenie platby od minimálnej hranice inej ako jeden hektár. Rakúsko diferencuje platbu na prvých 20ha (47€) a 40ha (23€), Valónsko na prvých 30ha (130€), Česká republika na prvých 150ha (154€), Nemecko na prvých 40ha (68€) a 60ha (41€), Estónsko uplatňuje platbu od 10 do 130ha (24€), Francúzsko na prvých 52ha (48€), Chorvátsko na prvých 30ha, Maďarsko od 10 do 300ha (55€ a 27€ podľa celkovej výmery), Írsko na prvých 30ha (43€), Litva na prvých 50ha, Lotyšsko na 30ha (58€) a 100ha (6€), Holandsko na 40ha (275€ a 221€), Poľsko na 30 a 50 ha s min. hranicou 3ha, Portugalsko na prvých 20ha (120€), Rumunsko na prvých 50ha a Slovenská republika na prvých 100ha (80€) a 150ha (40€).

Výška redistributívnej platby sa v prípade Nemecka bude rokmi znižovať – keďže budú zdroje presúvané z I. do II. piliera.

Stropovanie

Tento nástroj plánuje uplatniť Rakúsko, Belgicko, Španielsko, Írsko, Lotyšsko, Poľská a Slovenská republika. Informácie o odpočítaní miezd boli veľmi neúplné – zatiaľ len dve krajiny (vrátane Slovenskej republiky) uviedli, že pred uplatnením stropovania sa odpočítajú náklady práce. Španieli stropujú sumu nad 200 tis.€ (na náklady práce sa neprihliada). Degresivitu uplatní Španielsko (25% v intervale 60-75tis€, 50% v intervale 75-90tis.€ a 85% v intervale 90-100tis.€), Valónsko (85% nad 75tis.€), Írsko, Portugalsko (50% nad 100tis.€), Švédsko (10% nad 60 tis.€) a Slovensko (85% nad 60tis.€).

Slovensko tak patrí medzi niekoľko málo krajín, ktoré uplatnia aj stropovanie aj degresivitu aj redistributívnu platbu.

Schému pre malých farmárov plánuje uplatniť Česká republika, Lotyšsko a Portugalsko.

Informácie ohľadom mladých poľnohospodárov

Mladých poľnohospodárov podporujú niektoré krajiny len cez I. pilier, iné len cez druhý pilier a väčšina cez kombináciu (podľa nariadenia musí ísť na podporu mladých min. 3% I. piliera). Metodika zatiaľ nie je jednotná – niektoré krajiny uvádzajú podporu v II. pilieri ako percento II. piliera (malo by ísť o percento I. piliera). Nemecko alokuje 3,3% I. piliera cez I. pilier a 0,9% I. piliera cez opatrenia II. piliera, Flámsko (3%; 3% II. piliera), Írsko (3%; 0%); Malta (3%, 0%); Valónsko (2,9%; 6,7% II. piliera); Švédsko (2,8%; 0,6% II. piliera); Rakúsko (2,1%; 0,9%); Španielsko (2%; 1%); Chorvátsko (2%; 4,46%); Litva (2%; 0%); Lotyšsko (2%; 0%); Taliansko (2%; 1%); Estónsko (2%; 0%); Rumunsko (2%; 2%); Holandsko (1,6%; 0,3%); Francúzsko (1,5%; 1,5%); Maďarsko (1,4%; 1,6% II. piliera); Poľsko (1,1%; 0%); Slovensko (0,6%; 2,4%); Česká republika (0,5%; 0%); Dánsko (0%; 3%).

Maximálna podporená výmera mladého poľnohospodára: Maďarsko - 300ha (150€), Nemecko - 120ha (115€), Valónsko - 100ha (140€/prvých 50ha, 80€/zvyšných 50ha), Španielsko - 100ha (vo výške BISS), Slovensko - 100ha (100€), Chorvátsko - 50ha (85€), Írsko - 50ha (178€), Rumunsko - 50ha (37€), Rakúsko - 40ha (60€).

ČR: náročný proces schvaľovania

Na záver odznali detailnejšie informácie za Českú republiku, ktorá prechádzala náročným procesom zásadných zmien nastavenia strategického plánu na poslednú chvíľu – a bez konzultácií s poľnohospodármi. Redistributívna platba bude na úrovni 23% obálky I. piliera vo výške takmer 160€, čo znamená, že bude 2,5-krát vyššia ako základná platba BISS (75€/ha). Stropovanie v I. pilieri nebude uplatnené, bude však nastavený strop na investície v II. pilieri – na úrovni 30 mil. CZK (ca. 1,23 mil.€). Výrazne bude podporované ekologické poľnohospodárstvo (spolu všetky platby až okolo 800€/ha). Vláda dokument už odoslala Európskej komisii, a to bez toho, aby ho videli a spripomienkovali aj zástupcovia poľnohospodárov.